

תש"ע

29.4.2010

המכינה האוניברסיטאית

בחינה בחשמל - מסלול מדעי החיים (מועד א')

משך הבחינה: שתיים.
 חומר עזר: דפי נוסחאות ומחשבון כיס.
 ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
ענה על 3 מתוך 4 השאלות הבאות. בהצלחה.

שאלה 1

חיבור נגדים והתנגדות סגולית: חוט נחושת וחוט ברזל באורך זהה של 10 מטר וקוטר זהה של 2 מ"מ מחוברים יחדיו בטור. בין הקצוות מספקים הפרש פוטנציאלים של 100 וולט. נתון כי

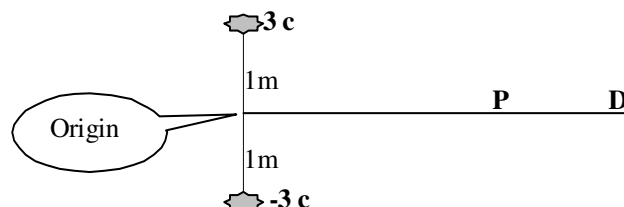
$$\rho_{\text{copper}} = 1.7 \times 10^{-8} \Omega \cdot \text{m} \quad \text{ו-} \quad \rho_{\text{iron}} = 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$$

- א. (20 נקודות) מהו הפרש הפוטנציאלים על כל חוט?
- ב. (7 נקודות) מהי צפיפות הזרם בכל חוט (צפיפות הזרם מוגדרת כזרם לחלק לשטח החתך של המוליך)?
- ג. (7 נקודות) מהו השדה החשמלי בכל חוט?

שאלה 2

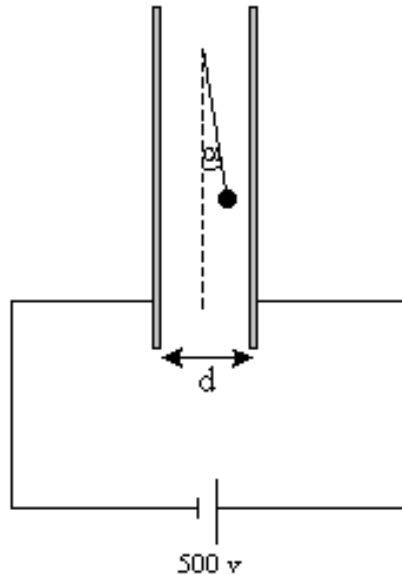
במערכת המתוארת בציור, מטען חיובי בן 3 קולון נמצא במרחק של 2 מטר ממטען שלילי בן 3 קולון. שני המטענים ממוקמים באופן סימטרי על ציר Y.

- א. מהו השדה החשמלי השקול (גודל וכיוון) בנקודה P הממוקמת על ציר X במרחק של $\sqrt{24}$ מטר מראשית הצירים? (12 נקודות)
- ב. מהי העבודה הדרושה כדי להעתיק מטען בן 1.5 קולון בין הנקודות P ו-D. הנקודה D נמצאת על ציר X מימין ל-P ומרחקה מהראשית הוא 7 מטר? (10 נקודות)
- ג. כעת מניחים מטען בן 2 קולון בראשית הצירים. ענה שוב על סעיף ב'. הסבר. (12 נקודות)

שאלה 3

התרשים מתאר כדור מוליך התלוי על חוט מבודד בין שני לוחות קבל. המרחק בין הלוחות הוא $d=5\text{ cm}$ ומסת הכדור היא $m=0.02\text{ gr}$. מחברים את הלוחות למקור מתח של 500 v וכתוצאה מכך סוטה החוט

בזווית $\alpha = 5^\circ$ (ראה תרשים).

- מהי כמות המטען על הכדור? מהו סימנו של המטען? (14 נקוי)
- מרחיקים את הלוחות זה מזה, בעודם מחוברים למקור המתח, למרחק של 7.5 cm . האם תשתנה זווית הסטייה של החוט ביחס לאנך? נמק. (10 נקוי)
- מחזירים את הלוחות למרחק 5 cm האחד מהשני. מנתקים את מקור המתח ואז מקרבים את הלוחות זה אל זה, עד שהמרחק ביניהם הוא 3 cm . האם תשתנה זווית הסטייה של החוט מהאנך? נמק. (10 נקוי)

שאלה 4

מעגל חשמלי מורכב מסוללה, ε_1 , שהתנגדותה הפנימית זניחה, שלושה נגדים $R_1=6\Omega$, $R_2=4\Omega$ ו- R_3 , ושני אמפרמטרים אידיאליים A_1 ו- A_2 .

האמפרמטר A_1 מורה על זרם $i=3\text{ A}$, והאמפרמטר A_2 מורה על זרם $i_2=1\text{ A}$.

א. חשב את ε_1 . [12 נקודות]

ב. חשב את R_3 . [12 נקודות]

ג. מחליפים את R_3 במקור מתח נוסף, ε_2 , שהתנגדותו הפנימית זניחה. מד הזרם A_1 מורה זרם אפס.

מה מורה כעת מד הזרם A_2 ? [10 נקודות]

